

Pas a desnivell

Tocats i posats

Es diu que qui no té res a fer, el gat pentina. Si això fos exacte, podrien passar dues coses: o bé el nostre gat aniria esbulladíssim —per culpa de l'aqueferament dels amos— o el tindríem ple de tirabuixons i de clenxes d'adornar, a causa de l'absència de feines de més compromís.

Amb una lleugera tocada de peus a terra n'hi hauria prou per adonar-se que els nostres mals no arrenquen de l'oci ni de la falta de neguits. Més aviat al contrari. Però quan un és peculiar i s'ho ha sentit dir tota la vida acaba adquirint inestabilitat emocional, pot passar-li qualsevol cosa. Ara mateix, que estem tan amoïnats no ja pel futur, sinó pel present i no cal dir pel passat, ens queda temps i energies per a dilucidar (o, almenys, provar-ho) una qüestió de fons, transcendental, d'aquelles que no deixen viure: hem de pronunciar i escriure Girona o "Gerona"? Tan tranquils que estàvem per aquesta banda i resulta que érem víctimes d'una badada deguda a la frivolitat. Es veu que és un punt que cal aclarir de seguida i per sempre. Fins i tot es parla de la necessitat d'una enquesta, qui sap si d'un referèndum, potser d'un plebiscit...

El fet em ve molt de nou, perquè a casa no havíem tingut mai aquest problema. Quan es tractava d'anar a Girona, anàvem a Girona i llestos. Tinc un cosí viatjant (del comerç), que porta fets molts quilòmetres, i si alguna vegada s'hagués acomiadat dient que se n'anava a "Gerona",estic segur que no hauria passat de la porta, perquè la seva dona l'hauria obligat a ficar-se al llit, per sotmetre'l a un tractament a base de fonents i de sinapismes en espera de l'arribada del metge.

D'acord que no ens podem girar d'esquena als canvis de tarannà imposats pels temps. La democràcia té detalls plens de delicadesa i si cal recórrer a les votacions per a estar més tranquils, fem-ho i acatem els resultats. Em fa l'efecte que guanyarem sense necessitat de tupinades.

Però, sobretot, no ens hi acostumem. Vull dir que no caiguem en el vici de la democràcia en el pla de llepafils, que no ens carreguem d'escrúpols exagerats i ens doni per inventar-nos punts destinats a posar-los sobre lletres imaginàries, en particular si tenim en compte que, quan alguna el necessita de veres, ja el porta posat d'ofici. No fos cas que empalméssim una mania darrera l'altra i ens vingués de cop i volta l'aprensió de deixar ben establert, ben categòric, si hem de dir i escriure —per exemple— cadira o "Silla". No acabariem mai, i el consol de pensar què de la consulta dels orígens, de la manipulació del llatí a tall d'aficionats, sempre ens en quedaria alguna cosa, no acaba de portar-nos assossec.

Ara mateix, després de triar a l'atzar el mot "Silla", comprovo que ve del llatí, Sella, de manera que en passar al castellà, la "e" es va convertir en una "i". Amb "Gerunda" no hi ha hagut tanta sort, i la "e" s'hi ha quedat així, embadalida, amb pega per a les evolucions posteriors. Si ens hagués assistit una mica més de fortuna, en aquests moments ens podríem dedicar a resoldre dificultats de més volum. ●

PERE CALDERS